

Pirkanmaan hyvinvointialueen ensihoitopalvelun  
palvelutasopäätös vuosille 2027–2030

## 1. Ensihoitopalvelun järjestämistapa

Hyvinvointialue järjestää tällä palvelutasokaudella ensihoitopalvelun monituottajamallin mukaisesti.

## 2. Ensihoitopalvelun sisältö

### 2.1. Ensihoitopalvelun päivittäistoiminnan säännölliseen valmiuteen suunnitellut yksiköt

Pirkanmaan hyvinvointialueen ensihoitokeskus tuottaa Sisä-Suomen yhteistyöalueella ympärivuorokautisen ensihoitolääkäripäivystyksen Pirkkalan ja Seinäjoen lääkärihelikopteritukikohdissa.

Ensihoitopalvelun kenttäjohtajat johtavat Pirkanmaan hyvinvointialueella ensihoitopalvelun operatiivista toimintaa tilannekeskuksen päivystäjänä, ja toimivat kentällä lääkintäjohtajana ja vaativan hoitotason ensihoitajana. Kenttäjohtajien operatiiviseen johtovastuuseen kuuluu tarvittaessa päätökset ensihoidon valmiuden tilapäisistä muutoksista. Pidempikestoisista muutoksista päätetään hyvinvointialueen ja pelastuspalveluiden palvelulinjan toimintasäännön ohjaamalla tavalla.

Hyvinvointialueen kaikki ensihoitopalvelun ambulanssit ovat hoitotasolla ja valmiusaikanaan välittömässä lähtövalmiudessa. Palvelutasopäätöskaudella ambulanssien säännöllinen valmiustuntimäärä on keskimäärin 852 tuntia vuorokaudessa.

Ensivastetoiminta sisältyy hyvinvointialueella ensihoitopalveluun. Hyvinvointialue tuottaa ensivasteyksikkötoimintaa joko itse pelastustoimen yksiköillä, tai hankkii palvelun sopimuspalokunnilta. Hoitolaitossiirtoihin osoitettuja ambulansseja voidaan tarvittaessa käyttää ensivasteyksikköinä.

### 2.2. Ensihoitopalvelun erityisyksiköt ja -toiminnot

Hyvinvointialueen suunniteltuihin, itse tuotettuihin erityistoimintoihin kuuluvat:

1. TEMS-valmius. Hyvinvointialue ylläpitää alueellaan välitöntä TEMS-valmiutta yhdellä päivittäistoiminnan ambulanssilla normaalin ensihoitovalmiuden ohessa. TEMS-toiminnalla tarkoitetaan taktista ensihoitoa poliisin erityistilanteissa.
2. Monitoimiambulanssi. Valtioneuvoston myöntämällä valtionapupäätöksellä on kullekin viidelle yliopistosairaanhoitopiirille hankittu monitoimiambulanssi yhteistyöalueen käyttöön. Monitoimiambulanssi soveltuu infektiovaarallisen tai muutoin hoidollisesti vaativien potilaiden siirtokuljetuksiin. Yksikön käytöstä sovitaan yhteistyöalueen järjestämissopimuksessa.
3. Erityistilanteiden yksikkö EPI081. Yksikkö ei ole säännöllisessä valmiudessa, eikä ole ns. kuljettava yksikkö, vaan aktivoidaan tarvittaessa ensihoidon ja pelastustoimen erityistilanteisiin erityiskalustoa ja lisähenkilöstöä tarjoavaksi tukiyksiköksi.

Suunnitellun valmiuden lisäksi hyvinvointialue tuottaa omana toimintana tai hankkii yksityiseltä sektorilta lisäpalveluna ensihoitovalmiutta ensihoidon odotettuihin ruuhkahuippuihin (esim. juhannus, festivaalit yms.), ja voi toteuttaa muita ensihoidon palveluntarjontaan vaikuttavia kehityshankkeita.

---

### 3. Ensihoitopalvelua tuottavan henkilöstön kelpoisuus- ja koulutusvaatimukset

Ensivasteyksikön henkilöstöstä vähintään kahdella henkilöllä tulee olla ensivastetoimintaan soveltuva koulutus ja kelpoisuus. Hyvinvointialueen oman ensivastetoiminnan koulutus- ja kelpoisuusvaatimukset määritellään tarkemmin hyvinvointialueen tehtäväalueen koulutussuunnitelmassa, ja hankitun ensivastetoiminnan osalta hankintasopimuksessa.

Kaikki ambulanssit ovat tasoltaan hoitotason yksiköitä. Henkilöstöltä edellytetään vähintään asetuksen ensihoitopalvelusta (585/2017) mukaista kelpoisuutta, huomioiden asetuksen 11§:n mukainen ns. siirtymäaika säännös.

Ensihoitopalvelun kenttäjohtajan ja päivystävän ensihoitolääkärin koulutusvaatimuksista määrätään ensihoitopalvelun toimialueen sisäisesti.

### 4. Tavoittamisaikatavoitteet

Sisä-Suomen yhteistyöalueen ensihoitokeskus on valmistellut yhtenäiset palvelutasotavoitteet ajoista, joissa 50 % ja 90 % väestöstä hyvinvointialueilla eri riskialueilla tulee tavoittaa A- ja B-kiireellisissä tehtävissä (taulukko 1).

| riskialue       | 50 %          | 90 %   |
|-----------------|---------------|--------|
| Ydintaajama     | 6 min         | 10 min |
| Muu taajama     | 8 min         | 16 min |
| Haja-asutusalue | 15 min        | 30 min |
| Muu alue        | Ei määritellä |        |

Ensihoitopalvelun toimialueen tulee palvelutasopäätöksen vaikutuskauden aikana seurata ensihoidon palvelutasototeumaa, ja tarvittaessa uudelleenarvioida ja kohdentaa ensihoitopalvelun resursseja siten, että palvelutarpeiltaan samankaltaiset alueet saavat mahdollisimman yhdenvertaisen palvelutarjonnan.

### 5. Muut ensihoitopalvelun järjestämisen kannalta tarpeelliset asiat

Hyvinvointialueen rajat ylittävissä tehtävissä sekä ensihoitopalvelun ruuhka- ja poikkeustilanteissa hyvinvointialueiden ensihoidon kenttäjohtajat sopivat tilannekohtaisista menettelytavoista. Lähtökohtaisesti, A- ja B-kiireellisille tehtäville hälytetään hyvinvointialueiden rajoista riippumatta kohteen nopeimmin tavoitettava ambulanssi. C- ja D-kiireelliset tehtävät pyritään hoitamaan hyvinvointialueen omilla yksiköillä.

Ensihoitopalveluiden toimialue tuottaa alueen sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekeskustoiminnon (ns. sote-tike), mistä käsin koordinoidaan ensihoitopalvelun, päivystyksen, hoitolaitosten ja muiden sote-toimijoiden rajapintaan asettuvien tehtävien kotiin vietyjen palvelujen toteutusta.

Ensihoitopalvelun ja pelastustoimen yhteisiä palveluratkaisuja (mm. ns. hybridiyksiköt) kehitetään edelleen.

Ensihoitopalveluiden toimialue koordinoi siirtokuljetusyksiköiden toimintaa, ja tarvittaessa yhteensovittaa siirtokuljetustoiminnan ja ensihoitopalvelun tehtävien tarkoituksenmukaista toteutusta operatiivisella tasolla.